

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г. Короленка
Історичний факультет
Кафедра філософії

Плани семінарських занять
з курсу
«РЕЛІГІЄЗНАВСТВО»

для студентів IV курсу
факультету філології та журналістики

ас. Сіпіна О.Д.

Полтава-2013

Семінар №1

Вступ: Предмет релігієзнавства. Релігія і суспільство.

Первісні вірування (2 год.)

План:

1. Сутнісні ознаки релігії, причини її виникнення, класифікація релігій.
2. Структура релігії її суспільні функції і зв'язки з іншими формами суспільної свідомості :
 - релігія і філософія
 - релігія і мораль
 - релігія і політика .
3. Основні форми первісних культів:
 - магія, анімізм, тотемізм;
 - культ поховання;
 - ініціація;
 - шаманізм;

Література:

Підручники:

1. Гараджа В.И. Религиоведение: учеб. пособие для студентов высш. учеб. заведений и преподавателей сред. шк. / В.И. Гараджа. – М. Аспект Пресс, 1998. – 348 с.
2. Калінін Ю.А. Релігієзнавство: підручник / Ю.А.Калінін, Е.А.Харьковщенко. – 6-те вид. – К.: Наукова думка, 2002. – 352 с.
3. Крывелев И.А. История религий: Очерки : в 2 т. / И.А. Крывелев. – 2-е изд. дораб. – М.: Мысль, 1988.
Т. 1. – 1988. – 445 с.
Т. 2. – 1988. – 382 с.
4. Лубський В.І. Релігієзнавство : підручник / В.І. Лубський, В.І. Теремко, М.В. Лубська. – К. : Академвидав, 2002. – 408 с.
5. Мифологический словарь / гл. ред. Е.М. Мелетинский – М. : Советская энциклопедия, 1991. – 736 с.
6. Москалець В.П. Психологія релігії: посібник / В.П. Москалець. – К.: Академвидав, 2004. – 240 с.
7. Радугин А.А. Введение в религиоведение: теория, история и современные религии: курс лекций / А.А. Радугин. – 2-е изд., дополн. – М.: Центр, 2000. – 240с.
8. Релігієзнавчий словник / За ред. професорів А. Колодного і Б. Лобовика. – К. : Четверта хвиля, 1996. – 392 с.
9. Угринович, Д.М. Введение в религиоведение / Д.М. Угринович. – 2-е изд., доп. – М. : Мысль, 1985. – 270 с.
10. Черній А. Релігієзнавство : підручник / А. Черній. – К. : Академвидав, 2008. – 400 с.

Додаткова література до теми:

1. Бибихин В.В. Философия и религия / В.В. Бибихин // Вопросы философии. – 1992. – №7. – С.34-44.
2. Гречишников С.Е. Поиск надежды и дух утешения. Очерки по истории религии / С.Е. Гречишников. – М. : МСХа, 1991. – 95 с.
3. Данілкін О. Релігійні вірування циган / О. Данілкін // Людина і світ. – 1995. – №5. – С. 20-23.
4. История и теория атеизма / Редкол.: М.П. Новиков (отв. ред.) и др. – 3-е изд., дораб. – М.: Мысль, 1987. – 475 с.
5. Іларіон (Огієнко Іван) (митрополит) Дохристиянські вірування українського народу. Історико-релігійна монографія / митрополит Іларіон (Огієнко Іван). – К.: Обереги, 1994. – 424 с.
6. Кант И. Религия в пределах только разума / И. Кант // Кант И. Трактаты и письма. – М.: Наука, 1980. – С.78-278.
7. Кимелев Ю.А. Современная западная философия религии : монография / Ю.А. Кимелев. – М. : Мысль, 1989. – 286 с.
8. Лосев А.Ф. Философия, мифология, культура / А.Ф. Лосев. – М.: Политиздат, 1991. – 525 с.
9. Мень А. В. История религии: учеб. пособие: в 2 кн. / А.В. Мень. – Издательская группа «ФОРУМ-ИНФРА-М», 1997.
Кн. 1: В поисках Пути, Истины и Жизни. – 1997. – 216 с.
10. Мифы народов мира. Энциклопедия: в 2-х т. / под ред. С.А. Токарева – М.: Советская энциклопедия, 1980-1982.
Том 1: А – Корейская мифология. – 1980. – 679 с.
Том 2: Корибанты – Яяти. – 1982. – 720 с.
11. Савельев В.Н. Свобода совести: история и теория / В.Н. Савельев. – М. : Высш. шк., 1991. – 143 с.
12. Пивоваров Д.В. Религия: сущность и обновление / Д.В. Пивоваров // Философия науки. – 1992. – №2. – С.62-73.
13. Планк М. Религия и естествознание / М. Планк // Вопросы философии. – 1990. – №8. – С.25-36.
14. Рыков В. Шаманы Лапландии / В. Рыков // Наука и религия. – 1991. – №8. – С.58-60; №10. – С.31-34
15. Рьюз М. Наука и религия: по-прежнему война? / М. Рьюз // Вопросы философии – 1991. – №2. – С.36-56.
16. Токарев С.А. Ранние формы религии / С.А. Токарев. – М. : Политиздат, 1990. – 622 с.
17. Токарев С.А. Религия в истории народов мира / С.А. Токарев. – М.: Политиздат, 1986. – 576 с.
18. Тэйлор Э.Б. Первобытная культура / Э.Б. Тэйлор. – М. : Политиздат, 1989. – 447 с.
19. Уайтхед А. Религия и наука / А. Уайтхед // Уайтхед А. Избранные работы по философии . – М.: Прогресс, 1990. – С.242-245.
20. Франк С. Духовные основы общества / С. Франк. – М. : Республика, 1992. – 511 с.

21. Франк С.Л. Философия и религия / С.Л. Франк // На переломе: философские дискуссии 20-х годов: философия и мировоззрение. – М. : Политиздат, 1990. – С. 319-335.
22. Фрейнберг Е.Л. Наука, искусство и религия / Е.Л. Фрейнберг // Вопросы философии. – 1997. – №7. – С.54-62.
23. Фромм Э. Психоанализ и религия. / Э. Фромм; пер. с англ. – М. : Прогресс, 1990. – 336 с.
24. Фрэзер Дж.Дж. Фольклор в Ветхом завете / Дж.Дж. Фрэзер. – М.: АСТ; Ермак, 2003. – 656 с.

Семінар №2
Релігії стародавньої Індії та Китаю (2 год.)

План:

1. Веди , брахманізм, джайнізм
2. Індуїзм : пантеон, культи.
3. Конфуціанство, даосизм.

Література:

Підручники:

1. Гараджа В.И. Религиоведение: учеб. пособие для студентов высш. учеб. заведений и преподавателей сред. шк. / В.И. Гараджа. – М. Аспект Пресс, 1998. – 348 с.
2. Калінін Ю.А. Релігієзнавство: підручник / Ю.А.Калінін, Е.А.Харьковщенко. – 6-те вид. – К.: Наукова думка, 2002. – 352 с.
3. Крывелев И.А. История религий: Очерки : в 2 т. / И.А. Крывелев. – 2-е изд. дораб. – М.: Мысль, 1988.
Т. 1. – 1988. – 445 с.
Т. 2. – 1988. – 382 с.
4. Лубський В.І. Релігієзнавство : підручник / В.І. Лубський, В.І. Теремко, М.В. Лубська. – К. : Академвидав, 2002. – 408 с.
5. Радугин А.А. Введение в религиоведение: теория, история и современные религии: курс лекций / А.А. Радугин. – 2-е изд., дополн. – М.: Центр, 2000. – 240с.
6. Релігієзнавчий словник / За ред. професорів А. Колодного і Б. Лобовика. – К. : Четверта хвиля, 1996. – 392 с.
7. Угринович, Д.М. Введение в религиоведение / Д.М. Угринович. – 2-е изд., доп. – М. : Мысль, 1985. – 270 с.
8. Черній А. Релігієзнавство : підручник / А. Черній. – К. : Академвидав, 2008. – 400 с.

Додаткова література до теми:

1. Васильев Л.С. История религий Востока: учебное пособие для студентов вузов / Л.С. Васильев. – 2-е изд., перераб и доп. – М.: Высшая школа, 1988. – 416 с.
2. Вивекананда С. Бхакти-йога / С. Вивекананда. – Рига: Виеда, 1991. – 61 с.
3. Древнеиндийская философия : нач. период / АН СССР, Ин-т философии ; пер. с санскрита В. В. Бродова. – изд. 2-е. – М. : Мысль, 1972. – 271 с.
4. Караванов И. Смерть после смерти (Об индийском обряде самосожжения вдовы после смерти мужа) / И. Караванов // Наука и религия. – 1991. – №7. – С.38-39.
5. Токарев С.А. Религия в истории народов мира / С.А. Токарев. – М.: Политиздат, 1986. – 576 с.
6. Рыбаков Р. Индуизм – единство в противоположностях / Р. Рыбаков // Наука и религия. – 1997. – № 6. – С.2-5.

7. Упанишады: в 3 кн. / пер., предисл. и комм. А.Я. Сыркина. – М.: Главная редакция восточной литературы «Наука», научно-издательский центр «Ладомир», 1992.
Кн.1. – 1992. – 240 с.
Кн.2. – 1992. – 336 с.
Кн.3. – 1992. – 256 с.

Семінар №3
Буддизм (2 год.)

План:

1. Особистість засновника буддизму.
2. Чотири «істини» буддизму та його етика.
3. Буддистський канон та історія розповсюдження буддизму.
4. Головні школи буддизму та формування його міфології.

Література:

Підручники:

1. Буддизм: Словарь/ Л.Л. Абаева, В.П. Андросов, Э.П. Бакаева и др.; под общ. ред. Н.Л. Жуковской. – М.: Республика, 1992. – 285 с.
2. Гараджа В.И. Религиоведение: учеб. пособие для студентов высш. учеб. заведений и преподавателей сред. шк. / В.И. Гараджа. – М. Аспект Пресс, 1998. – 348 с.
3. Калінін Ю.А. Релігієзнавство: підручник / Ю.А.Калінін, Е.А.Харьковщенко. – 6-те вид. – К.: Наукова думка, 2002. – 352 с.
4. Крывелев И.А. История религий: Очерки : в 2 т. / И.А. Крывелев. – 2-е изд. дораб. – М.: Мысль, 1988.
Т. 1. – 1988. – 445 с.
Т. 2. – 1988. – 382 с.
5. Лубський В.І. Релігієзнавство : підручник / В.І. Лубський, В.І. Теремко, М.В. Лубська. – К. : Академвидав, 2002. – 408 с.
6. Радугин А.А. Введение в религиоведение: теория, история и современные религии: курс лекций / А.А. Радугин. – 2-е изд., дополн. – М.: Центр, 2000. – 240с.
7. Релігієзнавчий словник / За ред. професорів А. Колодного і Б. Лобовика. – К. : Четверта хвиля, 1996. – 392 с.
8. Угринович, Д.М. Введение в религиоведение / Д.М. Угринович. – 2-е изд., доп. – М. : Мысль, 1985. – 270 с.
9. Черній А. Релігієзнавство : підручник / А. Черній. – К. : Академвидав, 2008. – 400 с.

Додаткова література до теми:

1. Васильев Л.С. История религий Востока: учебное пособие для студентов вузов / Л.С. Васильев. – 2-е изд., перераб и доп. – М.: Высшая школа, 1988. – 416 с.
2. Корнев В. Внеземные истины буддизма / В. Корнев // Наука и религия. – 1995. – №6. – С.12-14.
3. Мень А. Проповедь Гаутамы Будды / А. Мень // Наука и религия. – 1992. – №2. – С.40-42
4. Монтлевич В. Буддизм на севере России / В. Монтлевич // Наука и религия. – 1992. – № 10. – С. 40-44.

5. Ольденбург С. Ф. Жизнь Будды, индийского Учителя Жизни. Пять лекций по буддизму / С.Ф. Ольденбург, Б.Я. Владимирцов, Ф.И. Щербатской, О.О. Розенберг. – Самара : Агни, 1998. – 192 с.
6. Поликарпов В.П. Медитация и творчество / В.П. Поликарпов // Наука и религия. – 1993. – № 4. – С.24 -27.
7. Померанц Г. Парадоксы Дзен (О течении буддизма) / Г. Померанц // Наука и религия. – 1989. – № 5. – С.38-43.
8. Розенберг О.О. Труды по буддизму / О.О. Розенберг. – М.: ГРВЛ «Наука», 1991. – 295 с.
9. Старостина Ю. Космос в учении Будды / Ю. Старостина // Наука и религия. – 1990. – №6. – С.22-25.
10. Фромм Е. Психоанализ і дзен-буддизм / Е. Фромм // Філософська і соціологічна думка. – 1992. – № 1. – С.152-168.

Семінар №4.
Іудаїзм і раннє християнство (2 год.)

План:

1. Історія іудаїзму обряди, свята. Особливості світосприйняття.
2. Біблія: її походження, зміст та релігійно-культурне значення.
3. Ісус Христос – засновник християнства. Перший період історії християнської церкви.
4. Період Вселенських Соборів і розкол церкви.

Література:

Підручники:

1. Гараджа В.И. Религиоведение: учеб. пособие для студентов высш. учеб. заведений и преподавателей сред. шк. / В.И. Гараджа. – М. Аспект Пресс, 1998. – 348 с.
2. Калінін Ю.А. Релігієзнавство: підручник / Ю.А.Калінін, Е.А.Харьковщенко. – 6-те вид. – К.: Наукова думка, 2002. – 352 с.
3. Крывелев И.А. История религий: Очерки : в 2 т. / И.А. Крывелев. – 2-е изд. дораб. – М.: Мысль, 1988.
Т. 1. – 1988. – 445 с.
Т. 2. – 1988. – 382 с.
4. Лубський В.І. Релігієзнавство : підручник / В.І. Лубський, В.І. Теремко, М.В. Лубська. – К. : Академвидав, 2002. – 408 с.
5. Радугин А.А. Введение в религиоведение: теория, история и современные религии: курс лекций / А.А. Радугин. – 2-е изд., дополн. – М.: Центр, 2000. – 240с.
6. Релігієзнавчий словник / За ред. професорів А. Колодного і Б. Лобовика. – К. : Четверта хвиля, 1996. – 392 с.
7. Угринович, Д.М. Введение в религиоведение / Д.М. Угринович. – 2-е изд., доп. – М. : Мысль, 1985. – 270 с.
8. Черній А. Релігієзнавство : підручник / А. Черній. – К. : Академвидав, 2008. – 400 с.

Додаткова література до теми:

1. Библия. Книги Священного Писания Ветхого и Нового Завета. – М. : Изд. Московской Патриархии, 1992. – 368 с.
2. Беленький М. С. О мифологии и философии Библии / М.С. Беленький; отв. ред. М.А. Коростоцев. – М. : Наука, 1977. – 168 с.
3. Библейская энциклопедия. – 3-е изд. – М. : Локид-пресс, 2005. – 768 с.
4. Васильев Л.С. История религий Востока: учебное пособие для студентов вузов / Л.С. Васильев. – 2-е изд., перераб и доп. – М. : Высшая школа, 1988. – 416 с.
5. Вейнберг И. «Осевое» время человечества: Беседы о Библии / И. Вейнберг // Наука и религия. – 1990. – №12. – С. 30-31.
6. Донини А. У истоков христианства (от зарождения до Юстиниана) / А. Донини; пер. с итал. – М. : Политиздат, 1989. – 365 с.

7. Гече Г. Библейские истории : Ветхий завет. Новый завет / Г. Гече; пер. с венг. – 2-е изд. – М. : Политиздат, 1989. – 317 с.
8. Как возникла Библия. – К. : CLV, 1993. – 224 с.
9. Крывелев И.А. Библия: историко-критический анализ / И.А. Крывелев. – М. : Политиздат, 1982. – 255 с.
10. Каутский К. Происхождение христианства / К. Каутский; пер. с нем. – М. : Политиздат, 1990. – 463 с.
11. Поснов М.Э. История Христианской Церкви (До разделения Церквей – 1054г.) / М.Э. Поснов. – К. : Путь к истине, 1991. – 614 с.
12. Рижский М.И. Библейские пророки и библейские пророчества / М.И. Рижский. – М. : Политиздат, 1987. – 366 с.
13. Свенцицкая И.С. Раннее христианство: страницы истории / И.С. Свенцицкая. – М. : Политиздат, 1987. – 336 с.
14. Тора с комментариями р. Ш.-Р. Гирша. – Берешит: Швут Ами, 1993. – 319 с.
15. Фрэзер Дж.Дж. Фольклор в Ветхом завете / Дж.Дж. Фрэзер. – М. : АСТ; Ермак, 2003. – 656 с.
16. Шифман И.Ш. Ветхий Завет и его мир / И.Ш. Шифман. – М. : Политиздат, 1987. – 239 с.
17. Штраус Д.Ф. Жизнь Иисуса / Д.Ф. Штраус. – М. : Республика, 1992. – 447 с.

Семінар №5
Християнство: історія та сучасність(2 год.)

План:

1. Християнство на Заході:
 - а) католицизм, особливості догматики і культу;
 - б) протестантизм, його різновиди.
2. Християнство на Сході. Православ'я:
 - а) відмінності православ'я від інших християнських конфесій;
 - б) православні свята, обряди, сучасний стан православних церков;

Література:

Підручники:

1. Гараджа В.И. Религиоведение: учеб. пособие для студентов высш. учеб. заведений и преподавателей сред. шк. / В.И. Гараджа. – М. Аспект Пресс, 1998. – 348 с.
2. Калінін Ю.А. Релігієзнавство: підручник / Ю.А.Калінін, Е.А.Харьковщенко. – 6-те вид. – К.: Наукова думка, 2002. – 352 с.
3. Крывелев И.А. История религий: Очерки : в 2 т. / И.А. Крывелев. – 2-е изд. дораб. – М.: Мысль, 1988.
Т. 1. – 1988. – 445 с.
Т. 2. – 1988. – 382 с.
4. Лубський В.І. Релігієзнавство : підручник / В.І. Лубський, В.І. Теремко, М.В. Лубська. – К. : Академвидав, 2002. – 408 с.
5. Радугин А.А. Введение в религиоведение: теория, история и современные религии: курс лекций / А.А. Радугин. – 2-е изд., дополн. – М.: Центр, 2000. – 240с.
6. Релігієзнавчий словник / За ред. професорів А. Колодного і Б. Лобовика. – К. : Четверта хвиля, 1996. – 392 с.
7. Угринович, Д.М. Введение в религиоведение / Д.М. Угринович. – 2-е изд., доп. – М. : Мысль, 1985. – 270 с.
8. Черній А. Релігієзнавство : підручник / А. Черній. – К. : Академвидав, 2008. – 400 с.

Додаткова література до теми:

1. Булгаков С. Православие. Очерки учения православной церкви / С. Булгаков. – К. : Лыбидь, 1991. – 235 с.
2. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму / М. Вебер. – К.: Основи, 1994. – 261 с.
3. Григулевич И. Р. Инквизиция / И.Р. Григулевич. – 3-е изд. – М. : Политиздат, 1985. – 448 с.
4. Єленський В. Православ'я наприкінці ХХ століття / В. Єленський // Людина і світ. – 1995. – №7. – С.27-33.
5. Закон Божий. Для семьи и школы / Сост. протоиерей Серафим Слободский. – 4-е изд. – К.: Типография Иова Почаевского (Джорданвилль), 1987. – 575 с.

6. Иеромонах Серафим (Роуз) Православие и религия будущего / Иеромонах Серафим (Роуз). – М. : Паломник, 1991. – 352 с.
7. Ильин И.А. О православии и католичестве / И.А. Ильин // Ильин И.А. Собр. соч.: в 4-х т. – Т. 2. – Кн. 1. – М. Русская книга, 1993. – С. 383-394.
8. Карташов А.В. Очерки по истории Русской Церкви / А.В. Карташов; АН СССР. – М.: Наука, 1991-1992.
Т. 1. – 1991. – 685с.
Т. 2. – 1992. – 569 с.
9. Лінч Дж. Середньовічна церква / Дж. Лінч. – К. : Основи, 1994. – 492с
10. Лозинский С.Г. История папства / С.Г. Лозинский. – 3-е изд. – М. : Политиздат, 1986. – 382 с.
11. Любашенко В. Історія протестантизму в Україні: Курс лекцій / В. Любашенко. – Львів: Видавнича Спілка «Просвіта», 1995. – 350 с.
12. Мельник В.И. Молодежь в пятидесятничестве: поиски идеала : монография / В.И. Мельник. – Львов : Свит, 1992. – 196 с.
13. Мень А. Православное богослужение. Таинство, слово и образ / А. Мень. – М. : Слово, 1991. – 192 с.
14. Петровская Е. К. Какой у нас сегодня праздник, мама ? / Е.К Петровская. – М. : «Станкин», 1992. – 64 с.
15. Печников Б.А. «Рыцари церкви». Кто они? Очерки об истории и современной деятельности католических орденов / Б.А. Печников. – М. : Политиздат, 1991. – 352 с.
16. Подберезький І. Бути протестантом / І. Подберезький // Людина і світ. – 1993. – №1. – С.40-44.
17. Полтавченко Т.М. Как возникли христианские праздники / Т.М. Полтавченко. – Кишинев, 1987. – 101 с.
18. Православие: Словарь атеиста / Под общ. ред. Н.С. Гордиенко. – М. : Политиздат, 1988. – 272 с.
19. Руднев В.А. Древо жизни: Об истоках народных и религиозных обрядов / В.А. Руднев. – Л.: Лениздат, 1989. – 159 с.
20. Федотов Г.П. Социальное значение христианства / Г.П. Федотов // Философские науки. – 1991. – №3. – С.65-98.

Семінар №6
Іслам (2 год.)

План:

1. Виникнення та розповсюдження ісламу. Коран і Сунна.
2. Мусульманське віровчення, свята і обряди.
3. Головні течії ісламу.
4. Культура і роль ісламу та його місце у сучасному світі.

Література:

Підручники:

1. Гараджа В.И. Религиоведение: учеб. пособие для студентов высш. учеб. заведений и преподавателей сред. шк. / В.И. Гараджа. – М. Аспект Пресс, 1998. – 348 с.
2. Калінін Ю.А. Релігієзнавство: підручник / Ю.А.Калінін, Е.А.Харьковщенко. – 6-те вид. – К.: Наукова думка, 2002. – 352 с.
3. Крывелев И.А. История религий: Очерки : в 2 т. / И.А. Крывелев. – 2-е изд. дораб. – М.: Мысль, 1988.
Т. 1. – 1988. – 445 с.
Т. 2. – 1988. – 382 с.
4. Лубський В.І. Релігієзнавство : підручник / В.І. Лубський, В.І. Теремко, М.В. Лубська. – К. : Академвидав, 2002. – 408 с.
5. Радугин А.А. Введение в религиоведение: теория, история и современные религии: курс лекций / А.А. Радугин. – 2-е изд., дополн. – М.: Центр, 2000. – 240с.
6. Релігієзнавчий словник / За ред. професорів А. Колодного і Б. Лобовика. – К. : Четверта хвиля, 1996. – 392 с.
7. Угринович, Д.М. Введение в религиоведение / Д.М. Угринович. – 2-е изд., доп. – М. : Мысль, 1985. – 270 с.
8. Черній А. Релігієзнавство : підручник / А. Черній. – К. : Академвидав, 2008. – 400 с.

Додаткова література до теми:

1. Коран / перевод с арабского акад. И.Ю. Крачковского; предисл. В. Беляева, П. Грязневича. – М. : Буква, 1991. – 528 с.
2. Васильев Л.С. История религий Востока: учебное пособие для студентов вузов / Л.С. Васильев. – 2-е изд., перераб и доп. – М. : Высшая школа, 1988. – 416 с.
3. Ислам: Энциклопедический словарь. – М. : Наука. Главная редакция восточной литературы, 1991. – 315 с.
4. Еремеев Д.Е. Ислам: образ жизни и стиль мышления / Д.Е. Еремеев. – М. : Политиздат, 1990. – 288 с.
5. Климович Л.И. Книга о Коране, его происхождении и мифологии / Л.И. Климович. – М. : Издательство политической литературы, 1986. – 270 с.

6. Ковалевский П. Магомет / П. Ковалевский // Диалог. – 1993. – №1. – С. 88-94.
7. Массе А. Ислам: Очерк истории / А. Массе; пер. с фр. Н.Б. Кобриной и Н.С. Луцкой –Крафт+, 2007. – 200с.
8. Панова В. Жизнь Мухаммеда / В. Панова, Ю. Вахтин. – М. : Политиздат, 1990. – 494 с.
9. Першиц А.И. Положение кавказской женщины по адатам, христианским канонам и шариату / А.И. Першиц, Я.С. Смирнова // Государство и право. – 1997. – №9. – С. 102-107.
10. Пиотровский М. Легенды и сказания в Коране / М. Пиотровский // Наука и религия. – 1990. – № 11; 1991. – № 1, 4, 7, 11.
11. Токарев С.А. Религия в истории народов мира / С.А. Токарев. – М.: Политиздат, 1986. – 576 с.
12. Хаттаб Х. Справочник мусульманской женщины / Х. Хаттаб; пер. с арабского Т. Гончаровой. – К.: Ансар Фаундейшн; М.: Умма, 2002. – 144 с.

Семінар №7

Релігія і церква в Україні: історія та сучасність (2 год.)

План:

1. Дохристиянські вірування східних слав'ян.
2. Хрещення Русі. Головні етапи розвитку християнської церкви в Україні.
3. Сучасний стан релігії і церкви в Україні.
4. Неорелігійні рухи. Екуменізм, синкретизм.

Література:

Підручники:

1. Гараджа В.И. Религиоведение: учеб. пособие для студентов высш. учеб. заведений и преподавателей сред. шк. / В.И. Гараджа. – М. Аспект Пресс, 1998. – 348 с.
2. Калінін Ю.А. Релігієзнавство: підручник / Ю.А.Калінін, Е.А.Харьковщенко. – 6-те вид. – К.: Наукова думка, 2002. – 352 с.
3. Крывелев И.А. История религий: Очерки : в 2 т. / И.А. Крывелев. – 2-е изд. дораб. – М.: Мысль, 1988.
Т. 1. – 1988. – 445 с.
Т. 2. – 1988. – 382 с.
4. Лубський В.І. Релігієзнавство : підручник / В.І. Лубський, В.І. Теремко, М.В. Лубська. – К. : Академвидав, 2002. – 408 с.
5. Радугин А.А. Введение в религиоведение: теория, история и современные религии: курс лекций / А.А. Радугин. – 2-е изд., дополн. – М.: Центр, 2000. – 240с.
6. Релігієзнавчий словник / За ред. професорів А. Колодного і Б. Лобовика. – К. : Четверта хвиля, 1996. – 392 с.
7. Угринович, Д.М. Введение в религиоведение / Д.М. Угринович. – 2-е изд., доп. – М. : Мысль, 1985. – 270 с.
8. Ульяновський В.І. Історія церкви та релігійної думки в Україні. Навч. посібник: у 3-х кн./ В.І. Ульяновський. – К.: Либідь, 1994. – 256 с.
9. Черній А. Релігієзнавство : підручник / А. Черній. – К. : Академвидав, 2008. – 400 с.

Додаткова література до теми:

1. Антонович Д. Передхристиянська релігія українського народу / Д. Антонович // Українська культура: Лекції за редакцією Дмитра Антоновича / Упор. С.В. Ульяновська; Вст. ст. І.М. Дзюби; Перед. слово М. Антоновича; Додатки С.В. Ульяновської, В.І. Ульяновського. – К.: Либідь, 1993. – С. 189-196.
2. Безант А. Братство религий / А. Безант. – Рига: Виеда, 1992. – 100 с.
3. Бондаренко В. Церква і молодіжні організації в Україні / В. Бондаренко // Людина і світ. – 1992. – № 7-8. – С. 17-20.
4. Буайе Ж.Ф. Империя Муна / Ж.Ф. Буайе; пер. с фр. А.М. Григорьев. – М. : Политиздат, 1990. – 353 с.

5. Булашов Г.О. Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях / Г.О. Булашов. – К. : Довіра, 1992. – 414 с.
6. Грушевський М. З історії релігійної думки на Україні / М. Грушевський. – К. : Освіта, 1992. – 192 с.
7. Здіорук С. І. Етноконфесійна ситуація в Україні та міжцерковні конфлікти / С.І. Здіорук. – К. : НІСД, 1993. – 60 с. – (Сер. «Наукові доповіді»; Вип. 9).
8. Ігнатуша О. «Вселенська церква нас не визнає...» / О. Ігнатуша // Людина і світ. – 1998. – №3. – С. 33-36.
9. Історія православної церкви в Україні : Збірка наукових праць. – К. : Четверта хвиля, 1997. – 292 с.
10. Как была крещена Русь. – 2-е издание. – М.: Политиздат, 1989. – 320 с.
11. Карпов А. Ю. Владимир Святой / А.Ю. Карпов. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Молодая гвардия, 2004. – 454 с.
12. Кузьмин А.Г. Падение Перуна. (Становление христианства на Руси) / А.Г. Кузьмин. – М. : Молодая гвардия, 1988. – 151 с.
13. Липинський В. Релігія і церква в історії України / В. Липинський. – К. : Рада, 1995. – 96 с.
14. Маринович М. Релігійна свобода в Україні. Місцеві церкви і закордонні місіонери / М. Маринович // Людина і світ. – 1997. – № 5, 6. – С. 30-33.
15. Матвеев В. Преданные Кришны – кто они? / В. Матвеев // Наука и религия. – 1990. – № 10. – С.25-28.
16. Мокрий В. Церква в житті українців / В. Мокрий. – Львів; Краків; Париж: Просвіта, 1993. – 328 с.
17. Морамарко М. Масонство в прошлом и настоящем / М. Морамарко; пер. с ит.; [вступ. ст. и общ. ред. В. И. Уколовой]. – М.: Прогресс, 1989. – 304 с.
18. Москалець В. Релігійність як риса українського національного характеру / В. Москалець // Філософська і соціологічна думка. – 1993. – № 1. – С. 67-80.
19. Рыбаков Б.А. Язычество древних славян / Б.А. Рыбаков. – М. : Наука, 1994. – 608 с.
20. Силенко Л. Мага Віра / Л. Силенко. – Нью-Йорк: Видання Об'єднання Синів і Дочок України Рідної Української Національної Віри, 1979. – 1393 с.
21. Степанов Н. П. Народные праздники на Святой Руси / Н.П. Степанов. – М. : Российский Раритет, 1992. – 80 с.